

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII, MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

ORDIN
mun. Chișinău

17 august 2018

nr. 964

Cu privire aprobarea Profilurilor ocupaționale
din domeniul sănătății

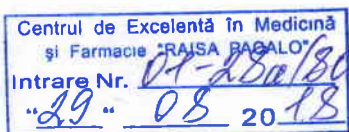
În temeiul Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.863 din 08.10.2014 „Pentru aprobarea Metodologiei de elaborare a standardelor ocupaționale”, Ordinului Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familie nr.22 din 03.03.2014 „Cu privire la aprobarea Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-14)”, Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.1016 din 23.11.2017 „Cu privire la aprobarea Cadrului Național al Calificărilor din Republica Moldova” și în temeiul pct. 9 alin.11 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului Nr.694 din 30 august 2017,

ORDON:

1. Se aprobă Profilurile ocupaționale din domeniul sănătății, conform anexelor nr.1-7, pentru învățământul postsecundar și postsecundar nonterțiar.
2. Serviciul politici în domeniul managementului personalului medical și social (dl Valeriu Gonciar) va aduce la cunoștința persoanelor cointeresate prevederile ordinului în cauză.
3. Controlul executării prezentului ordin se atribuie dnei Aliona Serbulenco, Secretar de stat.

Ministru

Svetlana CEBOTARI

PROFILUL OCUPAȚIONAL
91320. Specialitatea OBSTERICĂ
Calificarea MOAȘĂ

Elaborat de Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”

I. GRUPUL DE LUCRU:

1. **Cărăușu Marina**, șef secție învățământ nr. 1, grad didactic doi, Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”, coordonator de grup.
2. **Șișcanu Dumitru**, doctor în medicină, Centrul Perinatologic, IMSP Spitalul Clinic Municipal nr.1, medic obstetrician categorie superioară în specialitate.
3. **Opalco Igor**, doctor în medicină, conferențiar cercetător, IMSP Institutul Mamei și Copilului, medic obstetrician, categorie superioară în specialitate.
4. **Achilina Svetlana**, moașă, șefa secție Obstetrică, IMSP Spitalul Clinic Municipal nr.1, categorie unu în specialitate.
5. **Borș Aliona**, moașă, șefa secție Obstetrică, IMSP Spitalul Clinic Municipal nr.1, categoria unu în specialitate.

II. DATA ELABORĂRII 25.05.2018

III. DESCRIEREA CALIFICĂRII

Moașa este specialistul cu formare specială în domeniul obstetricii și ginecologiei, care deține competențe în supravegherea, îngrijirea și consilierea femeilor în timpul sarcinii, nașterii și în perioada postnatală, acordă asistență medicală în sarcina și nașterea fiziologică, asigură îngrijiri femeilor cu afecțiuni ginecologice, evaluează și promovează sănătatea reproductivă în comunitate.

IV. ATRIBUȚII ȘI SARCINI DE LUCRU

Atribuții	Sarcini de lucru
1. Respectarea normelor de securitate și protecție în muncă.	1.1 Aplicarea normelor de securitate și protecție în muncă conform legislației în vigoare.
	1.2 Respectarea normelor tehnice privind regimul sanitaro-igienic și antiepidemic în instituțiile medicale conform legislației în vigoare.
	1.3 Asigurarea managementului pentru evacuarea deșeurilor potențial contaminate/îndepărtarea materialelor tăietoare și înțepătoare după utilizare, conform legislației în vigoare.
	1.4 Respectarea metodologiei de supraveghere și control a

	accidentelor cu expunere la produse biologice.
	1.5 Purtarea echipamentului de protecție prevăzut de regulamentul de ordine internă, care va fi schimbat ori de câte ori este nevoie, pentru păstrarea igienei și a aspectului estetic personal.
	1.6 Respectarea principiilor de igienă în pregătirea și administrarea substanței medicamentoase.
	1.7 Efectuarea întregii asistențe obstetricale în condiții de igienă, aseptie, dezinfectie, sterilizare, cu menținerea măsurilor de prevenire, supraveghere și control al infecțiilor intraspitalicești și nosocomiale.
	1.8 Aplicarea managementului cazului de accident prin expunere la sânge (expunere cutanată, expunere percutană, expunere a mucoaselor), pentru toate tipurile de manopere medicale.
	1.9 Respectarea măsurilor de securitate în vederea prevenirii incidentelor/accidentelor în utilizarea aparatajului și utilajelor medicale, utilajelor electrice, surselor de gaz metan, oxigen, substanțelor dezinfectante, incendii.
	1.10 Sesizarea superiorilor în cazul defecțiunilor apărute la instalațiile sanitare, electrice, de gaz, termice de oxigen în vederea remedierii acestora.
	1.11 Respectarea măsurilor de evacuare în caz de situații excepționale conform procedurilor specifice stabilite.
	1.12 Respectarea planului operativ de măsuri în caz de depistare a gravidei/parturientei/lăuzei suspectă de îmbolnăvire prin boli infecțioase, boli diareice acute, toxico- infecții alimentare, inclusiv infecții deosebit de periculoase.
2. Organizarea procesului și locului de muncă.	2.1 Planificarea activităților curente în îngrijirea gravidelor, parturientelor, lăuzelor.
	2.2 Aplicarea manevrelor/tehnichilor medicale cu realizare autonomă și în colaborare cu alți actori: medic, asistent medical, infirmier, etc.
	2.3 Stabilirea relațiilor optime de lucru cu echipa medicală și cu pacientul.
	2.4 Coordonarea activităților desfășurate de personalul din subordine.
	2.5 Respectarea managementului timpului în realizarea activităților profesionale curente.
	2.6 Respectarea managementului/circuitei funcționale din secție/departamente (în funcție de specific) pentru personal, medicamente, laborator, lenjerie, alimente, vizitatori.
	2.7 Preluarea/predarea fiecărei gravide/parturiente/lăuzei și a activității desfășurate în timpul serviciului, în cadrul raportului de tură.

	2.8 Respectarea Codului de etică a lucrătorului medical și farmaceutic.
	2.9 Comunicarea eficientă în depășirea situațiilor de criză și conflict.
	2.10 Realizarea activităților profesionale autonome în cadrul responsabilităților profesionale conform legislației în vigoare.
	2.11 Coordonarea activitățile desfășurate de personalul din subordine.
	2.12 Participarea la pregătirea teoretică și practică a moașelor / as. medicali de obst.-gin., precum și la pregătirea personalului sanitar auxiliar. Asigurarea informării și consilierii în materie de planificare familială.
	2.13 Respectarea voinței și dreptului pacientei de a înceta sau refuza efectuarea tratamentului cu excepția cazurilor de forță majoră și anunță medicul curant.
	2.14 Stabilirea relațiilor optime de lucru cu echipa medicală, cu pacientul, membrii familiei, însoțitorii.
	2.15 Planificarea activităților curente corespunzătoare funcției îndeplinite/fișei postului.
	2.16 Utilizarea și păstrarea în bune condiții, echipamentele și instrumentarul din dotare, supraveghează colectarea materialelor și instrumentarul de unică folosință utilizat și se asigură de depozitarea acestora în vederea distrugerii.
3. Gestionarea actelor și documentelor.	3.1 Aplicarea în activitatea curentă a prevederilor regulamentelor ordinii interne, extraselor din Protocoalele Clinice Naționale, procedurile operaționale, ordinile MSMPS RM cu privire la activitatea instituțiilor medicale.
	3.2 Completarea documentelor medicale conform cerințelor specifice din domeniu cu responsabilitate și profesionalism.
	3.3 Completarea datelor de identitate a pacientului în Carnetul Medical Perinatal, Fișa de observație clinică, Fișa de naștere, Cartela medicală de ambulator.
	3.4 Completarea documentației medicale cu privire la rezultatele procedurilor de explorări paraclinice a pacientului în limita competențelor profesionale.
	3.5 Înregistrarea rezultatelor examenelor de laborator în <i>Registrul de înregistrare a analizelor și evidență a rezultatelor</i> .
	3.6 Prezentarea raportărilor statistice conform dispozițiilor și deciziilor interne.
	3.7 Obținerea consimțământului informat al gravidei/parturientei/lăuzei, familiei sau reprezentantului legal pentru intervenții cu caracter diagnostic.
4. Asigurarea securității și integrității pacientei.	4.1 Respectarea drepturilor pacientei.
	4.2 Respectarea confidențialității informației medicale.
	4.3 Obținerea consimțământului informat al pacientei pentru

	medicație (modul de administrare, cantitatea, efectul scontat și eventualele efecte secundare).
	4.4 Respectarea voinței și dreptului pacientei de a înceta sau refuza efectuarea tratamentului cu excepția cazurilor de forță majoră cu anunțarea medicului curant.
	4.5 Însoțirea gravidei/parturientei/lăuzei la investigații/tratament în condiții de securitate adaptate la starea acestuia.
	4.6 Participarea la asigurarea unui climat optim și de siguranță în salon.
	4.7 Anunțarea administrației secției, instituției medicale (instituții publice) despre cazurile de violență în familie.
5. Promovarea educației pentru sănătatea re-producerii.	5.1 Aplicarea prevederilor Programului Național de promovare a sănătății.
	5.2 Informarea și consilierea în Planificare Familială.
	5.3 Pregătirea psiho-emoțională a gravidei și membrilor familiei ei către naștere.
	5.4 Promovarea educației pentru sănătate, informare și consiliere despre sexul fără risc, prevenirea ITS.
	5.5 Participarea la organizarea a activităților de voluntariat cu scopul comunicării și promovării modului sănătos de viață.
6. Asigurarea procesului de internare, primire, externare a gravidei, parturientei, lăuzei.	6.1 Respectarea modalităților și criteriilor de internare în conformitate cu statutul și tipul de asigurare.
	6.2 Informarea gravidei/parturientei/lăuzei, familiei sau reprezentantului legal cu privire la regulamentul de ordine internă a instituției medicale, drepturilor și obligațiilor pacientului.
	6.3 Înregistrarea datelor personale ale pacientei în fișa de naștere/ fișa de observație/cartela medicală de ambulator și baza de date electronice.
	6.4 Asigurarea toaletei personale, ținutei de spital și repartizarea la salon de examinare
	6.5 Pregătirea fizică și psihică a pacientului pentru examinare de către medic.
	6.6 Informarea medicului asupra: stării și simptomelor manifestate de gravidei/parturientei/lăuzei, rezultatul monitorizării, tratamentul și îngrijirile acordate conform indicațiilor din foaia de observație.
	6.7 Acordarea în caz de urgență măsuri necesare imediate în limita competenței conform protocolului, în funcție de diagnostic și stare generală cu monitorizează și susține funcțiile vitale până la sosirea medicului.
	6.8 Examinarea gravidei/parturientei/lăuzei prin realizarea măsurilor necesare (antropometria, aprecierea parametrilor vitali) cu înregistrare în documentația medicală.
	6.9 Examinarea gravidei/parturientei/lăuzei la scabie.
	6.10 Prelucrarea zonelor afectate de scabie în caz de depistare cu

	Sol. Benzilbenzoat de 20%, cu înregistrarea cazului în <i>Registrul de boli infecțioase, formular nr.060/e aprobat de MS al RM din 28.05.2002 Nr.139.</i>
	6.11 Examinarea gravidei/parturientei/lăuzei la pediculoză.
	6.12 Prelucrarea părții piloase a capului în caz de depistare a pediculozei cu șampon HIGHIA de 1%, și înregistrează cazul în <i>Registrul de boli infecțioase, formular nr.060/e aprobat de MS al RM din 28.05.2002 Nr.139</i>
	6.13 Informarea personalul ierarhic superior cu privire la depistarea cazului de scabie cu tuberculoză timp de 24 de ore.
	6.14 Realizarea examenului obstetrical extern cu înregistrarea datelor în documentația medicală.
	6.15 Pregătirea gravidei/parturientei/lăuzei și necesarul pentru examenul ginecologic special: <ul style="list-style-type: none"> • inspecția OGE • examenul în valve • tactul vaginal
	6.16 Colectarea materialul biologic pentru examene de laborator conform Protocoalelor Clinice Instituționale în vigoare: <ul style="list-style-type: none"> • AGS la parturiente neexamine sau la care lipsesc rezultatele ultimii examinări în CMP; • AGU la parturiente neexamine sau la care lipsesc rezultatele ultimii examinări în CMP; • Analiza urinei la proteine-în caz dacă TA la momentul internării este 140/90 mm Hg și mai mult; • Grupul sanguin și Rh factor în cazul lipsei buletinului de identitate. • Frotiul vaginal, RW, HbsAg, expres test la infecția HIV/SIDA în cazul unei parturiente neexamine sau în caz de lipsa rezultatelor în CMP. • Examenul bacteriologic din rect în caz de prezența semnelor de intoxicație (vomă, diaree). • Examenul bacterioscopic al conținutului vaginal.
	6.17 Conducerea/transportarea gravidei/parturientei/lăuzei în secția conform indicației medicului.
	6.18 Informarea grvida/parturienta/lăuza cu privire la structura secției și obligativitatea respectării regimului de ordine internă.
	6.19 Acordarea îngrijirilor conform prescripției medicale gravidei/parturientei/lăuzei aflate în supravegherea sa.
	6.20 Predarea lucrurilor personale ale gravidei/parturientei/lăuzei, familiei sau la garderobă, pe bază de inventar (la nevoie cu deparazitarea și dezinfectarea lor înainte de înmagazinare).
	6.21 Pregătirea gravidei /lăuzei pentru externare.
	6.22 Însoțirea gravidei/lăuzei până la părăsirea secției/compartimentului în caz de externare.

7. Îngrijirea și supravegherea gravidelor, parturientelor, lăuzelor.	7.1 Pregătirea completă a parturientei pentru naștere.
	7.2 Asigurarea unui climat optim și de siguranță în salon.
	7.3 Efectuarea toaletei gravidei/parturientei/lăuzei.
	7.4 Crearea condițiilor pentru satisfacerea nevoilor fiziologice și schimbările poziției pentru persoanele imobilizate.
	7.5 Identificarea problemelor de îngrijire curentă în funcție de nevoie.
	7.6 Acordarea primelor îngrijiri nou-născutului.
	7.7 Acordarea măsurilor de reanimarea a nou-născutului conform protocolului în caz de lipsa medicului.
	7.8 Identificarea la mama și la copil apariția semnelor patologice, reacțiilor secundare ale substanței medicamentoase administrate care necesită intervenția medicului, pe care îl asistă în această situație (post-partum).
	7.9 Monitorizarea funcțiilor vitale ale gravidei/parturientei/lăuzei, (temperatură, Ps, TA, diureză, scaun, vărsături, expectorație, greutate corporală, talie).
	7.10 Monitorizarea indicilor stării intrauterine a fătului (BCF, mișcările fetale).
	7.11 Informarea medicului curant/medicul de gardă despre modificarea stării gravidei/parturientei/lăuzei ori de câte ori este nevoie.
	7.12 Îngrijirea parturientei în timpul desfășurării travaliului cu urmărirea stării intrauterine a fătului, prin mijloace clinice și tehnice adecvate.
	7.13 Îngrijirea lăuzelor în perioada postnatală cu acordarea recomandărilor necesare mamei cu privire la îngrijirea nou-născutului, pentru asigurarea dezvoltării acestuia în cele mai bune condiții.
	7.14 Efectuarea procedurilor medicale (preluarea analizelor de laborator, proceduri intravenoase, intramusculare, etc.).
	7.15 Pregătirea gravidelor/parturientelor/lăuzelor pentru diferite investigații și manipulații medicale conform indicațiilor medicului obstetrician-ginecolog.
	7.16 Acordarea asistenței medicale conform indicațiilor medicale înregistrate în fișa medicală a gravidei/parturientei/lăuzei, precum și cele verbale ale medicilor din secție.
	7.17 Acordarea ajutorului medical de urgență, utilizând toate mijloacele disponibile, conștientizând limitele autonomiei în luarea unor decizii de sinestătător.
8. Alimentarea gravidelor, parturientelor, lăuzelor.	8.1 Respectarea obiectivelor și tipurilor de regimuri dietetice după patologie și indicațiile medicale.
	8.2 Observarea apetitului gravidelor/parturientelor/lăuzelor.
	8.3 Respectarea principiilor generale ale hidratării și alimentației gravidei/parturientei/lăuzei.

	8.4 Consilierea lăuzei în alimentația și hidratarea în perioada post-partum.
	8.5 Consilierea lăuzei în importanța alimentației naturale, aplicarea corectă la sân, stoarcerea laptelui matern.
9. Pregătirea gravidei/parturientei/lăuzei, pentru examinare clinică, paraclinică de laborator, instrumentală și funcțională, recoltarea și transportarea produselor biologice.	9.1 Pregătirea psihică și fizică gravidei/parturientei/lăuzei pentru examinare clinică, instrumentală, funcțională și recoltarea produselor biologice și patologice.
	9.2 Organizarea mediului ambiant pentru examinare: luminozitate, temperatură, intimitatea gravidei/parturientei/lăuzei.
	9.3 Asistarea medicului la efectuarea tehnicilor speciale de investigații și tratament.
	9.4 Însotirea gravidei/parturientei/lăuzei la investigații în condiții de securitate adaptate la starea acestuia.
	9.5 Aplicarea protocoalelor/procedurilor și explorărilor paraclinice.
	9.6 Consemnarea, etichetarea, conservarea (la necesitate) și transportarea probele biologice la laborator.
	9.7 Acordarea îngrijiri post-explorare.
	9.8 Pregătirea gravidei/parturientei/lăuzei, prin tehnici specifice, pentru investigații speciale sau intervenții chirurgicale,
	9.9 Organizarea, transportarea gravidei/parturientei/lăuzei pentru investigații speciale sau intervenții chirurgicale cu supravegherea stării lor pe timpul transportării.
	9.10 Însotirea și supravegherea gravidei/parturientei/lăuzei, după efectuarea tehnicilor specifice de examinare, funcționale și instrumentale.
	9.11 Pregătirea materialelor și instrumentelor în vederea sterilizării.
	9.12 Pregătirea echipamentului, instrumentarului și materialului steril necesar intervențiilor.
10. Aplicarea activităților în secția terapia sarcinii, patologia gravidelor și urgențe obstetrice.	10.1 Evaluarea stării gravidei/parturientei/lăuzei, măsoară și înregistrează indicii funcțiilor vitale.
	10.2 Evaluarea stării intrauterină a fătului prin monitorizarea BCF.
	10.3 Efectuarea intervențiilor recomandate de medic în cazul apariției eventualelor reacții secundare.
	10.4 Acordarea primului ajutor medical în situații de urgență, în limita competențelor profesionale și invită medicul.
	10.5 Respectarea conform competențelor profesionale și la indicația medicului protocolul/procedura medicală impusă de starea pacientei/urgența medicală.
	10.6 Efectuarea tehnicilor, procedurilor medicale din activitatea terapeutică conform planului de tratament indicat de medic.
	10.7 Monitorizarea și comunicarea medicului simptomele și starea pacientei post-administrare substanță medicamentoasă.

	10.8 Efectuarea prelevării frotiului pentru examenul bacterioscopic și conținutului vaginal pentru examenul bacteriologic.
	10.9 Monitorizarea și informarea medicului asupra evoluției sarcinii și a stării intrauterine a fătului.
11. Aplicarea activităților în secția obstetricală.	11.1 Pregătirea locului de lucru (salonul de travaliu) și instrumentarul pentru naștere.
	11.2 Asistarea la nașterile fiziologice în prezentație craniană și în lipsa medicului în prezentație pelviană, efectuând la nevoie epiziotomie / epiziorrafie.
	11.3 Adoptarea măsurii de urgență în absența medicului, pentru extracție manuală de placentă și control uterin manual, monitorizează și susține funcțiile vitale până la sosirea medicului.
	11.4 Respectarea conform competențelor profesionale și la indicația medicului protocoalele/standardele medicale în naștere și urgențe obstetricale.
	11.5 Efectuarea tehnicilor, procedurilor medicale din activitatea terapeutică conform planului de conduită indicat de medic.
	11.6 Monitorizarea și comunicarea medicului simptomele și starea pacientei post-administrare substanță medicamentoasă.
	11.7 Monitorizarea evoluția travaliului și a stării intrauterine a fătului.
	11.8 Pregătirea echipamentului, instrumentarului și materialului steril necesar intervențiilor.
	11.9 Supravegherea parturientei, aprecierea frecvenței, duratei și intensitatea contracțiilor uterine, auscultă bătăile cordului fetal, înregistrează datele în partogramă.
	11.10 Aplicarea metodelor nemedicamentoase de analgezie la naștere, îndeplinește rolul persoanei de suport în naștere.
	11.11 Aprecierea semnelor de decolare a placentei.
	11.12 Aprecierea integritatea placentei.
	11.13 Aprecierea cantității de sânge pierdut în naștere.
	11.14 Efectuarea epiziotomiei și inițierii asupra suturilor cu suturarea răni după epiziotomie și a rupturilor simple a perineului.
	11.15 Secționarea cordonului ombilical.
	11.16 Aprecierea stării nou-născutului.
	11.17 Aigurarea respectării principiului „lanțului cald”
	11.18 Inițierea primei alăptări, asigurarea contactului dintre mamă – prunc și familie.
	11.19 Efectuarea antropometriei, etichetarea nou-născutului.
	11.20 Pregătirea casoletei pentru sterilizare cu materialul și instrumentarul necesar pentru asistență la naștere.
12. Aplicarea activităților în secția de lăuzie și	12.1 Efectuarea tehnicilor, procedurilor medicale din conduita lăuzelor conform planului de tratament indicat de medic.

nou-născuți.	12.2 Aplicarea măsurilor de precauție universală în activitatea profesională în secția de lăuzie.
	12.3 Supravegherea lăuzele și prezentarea datelor medicului.
	12.4 Pregătirea lăuzelor pentru examinări paraclinice instrumentale și de laborator.
	12.5 Aprecierea stării generale a lăuzei, starea glandelor mamare, involuția uterului, calitatea și cantitatea lohiilor.
	12.6 Consilierea lăuzelor în: alimentație, igienă, aplicarea corectă la sân, pozițiile de alăptare, avantajele alimentației naturale, dezavantajele alimentației artificiale, colectarea manuală a laptelui, probleme posibile în lăuzie, semnele de urgență în lăuzie, îngrijirea nou-născutului, contracepția post-partum.
	13. Gestionarea medicamentelor, materialelor consumabile și deșeurilor.
13.1 Respectarea administrării substanței medicamentoase: modul de administrare prescris de medic, dozajul, orarul, ordinea de administrare, incompatibilitatea și interacțiunile dintre substanțele medicamentoase, timpii de execuție, frecvența de administrare, contraindicațiile, efectele secundare, eficiența administrării.	
	13.2 Respectarea condițiilor de păstrare a medicamentelor din secție.
	13.3 Respectarea normelor de securitate, manipulare și decontare a stupefiantelor, precum și a medicamentelor cu regim special.
	13.4 Asigurarea managementului pentru evacuarea deșeurilor potențial contaminate/îndepărtarea materialelor tăietoare și înțepătoare după utilizare, conform legislației în vigoare.
14. Reorganizarea locului de muncă.	14.1 Pregătirea salonului după examenul obstetrical complet/naștere și reorganizează locul de muncă pentru deservirea gravidei/parturientei următoare.
	14.2 Asigurarea și răspunderea de curățenie, dezinfecția și/sau după caz, sterilizarea aparaturii pe care o are în dotare.
15. Activarea în IMSP AMT	15.1 Lucrarea cu adolescenții, persoanele tinere în cadrul cabinetelor de planificare a familiei și Centrului de Sănătate Prietenos Tinerilor.
	15.2 Organizarea activității de planificare a familiei (examinarea medicală a cuplurilor, contracepția, pregătirea pentru FIV)
	15.3 Realizarea măsurilor curative și de diagnostic cu medicul la gravide/paciente.
	15.4 Pregătirea gravidelor/pacientelor pentru examenul afectuat de medicul obstetrician-ginecolog consultant
	15.5 Conlucrarea cu sectorul medical primar privind lucrul cu grupurile de risc, depistarea gravidelor în termenele precoce.
	15.6 Supravegherea femeilor cu risc major pentru sarcină (risc medical, obstetrical, social)
	15.7 Consilierea gravidelor privind consecințele avorturilor, termenele de întrerupere a sarcinii și modalitatea de acces la

	serviciile de întrerupere voluntară a sarcinii.
	15.8 Informarea gravidelor despre stările de urgență ce pot apărea în sarcină. Efectuarea manevrelor diagnostice cu medicul.
	15.9 Asigurarea primului ajutor în urgențe în absența medicului;
	15.10 Aplicarea procedurilor de tratament, indicate de medic (badijonare, băițe etc.):
	<ul style="list-style-type: none"> • asistarea medicului-ginecolog la proceduri de investigații și tratament (biopsie, polipectomii etc.) • colectarea frotiurilor ginecologice, testelor citologice, însămânțări bacteriologice)
	15.11 Implimentarea screeningului cervical și glandei mamare.
16. Preocuparea pentru formarea profesională continuă.	16.1 Participarea la autoinstruirea și educația profesională continuă din perspectiva reformelor din sistemul sănătății întru depășirea provocărilor profesionale.
	16.2 Actualizarea cunoștințelor profesionale, prin studiu individual sau alte forme de educație continuă conform cerințelor postului.
	16.3 Participarea la formarea profesională a viitorilor asistenți medicali în cadrul mentoratului profesional.
	16.4 Manifestarea inițiativăi proprii în studiul individual cu aplicarea elementelor de cercetare în Nursing.

V. CALITĂȚI PROFESIONALE:

1. Profesionalism
2. Onestitate
3. Responsabilitate
4. Comunicabilitate
5. Empatie
6. Toleranță
7. Spirit de observație
8. Putere de analiză, sinteza, decizie
9. Atenție
10. Promptitudine
11. Viteză de reacție
12. Seriozitate
13. Adaptabilitate la situații noi
14. Spirit de echipă
15. Creativitate
16. Confidențialitate și obiectivitate

VI. CUNOȘTINȚE ȘI CAPACITĂȚI PROFESIONALE:

În vederea îndeplinirii sarcinilor sale, moașă trebuie să dețină:

Cunoștințe:

1. *În domeniul științelor generale și socioumane:* utilizarea tehnologiilor informaționale și comunicaționale în specialitate, comunicare și psihologie medicală, limba străină cu terminologie medicală, medicina calamităților și protecția civilă, filosofie, limba latină cu terminologie medicală, sociologie și legislație în sănătate, bazele antreprenoriatului.

2. *În domeniul științelor fundamentale:* anatomie și fiziologie umană, microbiologie și igienă, farmacologie, bacteriologie, virusologie și parazitologie medicală, igienă generală, genetică medicală, medicină socială și management.

3. *În domeniul științelor de specialitate:* nursing general și specializat, asistența antenatală cu nursing specific, asistența intranatală și postnatală cu nursing specific, sarcina patologică și urgențe obstetricale cu nursing specific, patologii extragenitale cu nursing specific, ginecologie cu nursing specific, sănătatea reproducerii, discipline pediatrice cu nursing specific, medicina internă și geriatrie cu nursing specific, discipline chirurgicale cu nursing specific, patologia infecțioasă cu nursing specific, dermatovenetologie cu nursing specific, îngrijiri paliative, asistența medicală primară, bazele reabilitării medicale, nutriția umană și siguranța alimentelor, supravegherea și controlul maladiilor netransmisibile, promovarea sănătății, controlul și supravegherea infecțiilor nozocomiale.

Capacități:

1. Asigurarea condițiilor igienico-sanitare la locul de muncă
2. Comunicarea cu gravidele, parturientele, lăuzele, aparținătorii și membrii echipei medico-sociale
3. Consiliere în contracepție și pregătire preconcepțională a cuplului
4. Suportul psiho-emoțional în timpul sarcinii și la naștere
5. Efectuarea examenului obstetrical extern și intern
6. Pregătirea gravidei, parturientei, lăuzei pentru investigații și recoltarea probelor de laborator
7. Prelevarea materialului biologic pentru examene de laborator
8. Îngrijirea în funcție de diagnostic gravidei, parturientei, lăuzei.
9. Acordarea asistenței în naștere fiziologică
10. Acordarea asistenței în naștere patologică în caz de absența medicului
11. Supravegherea alimentației și hidratării gravidei, parturientei și lăuzei.
12. Acordarea primului ajutor în situații de urgență gravidei, parturientei, lăuzei.
13. Gestionarea medicamentelor și materialelor consumabile
14. Efectuarea și ajutorarea la efectuarea injecțiilor: intradermice, subcutanate, intramusculare și intravenoase
15. Completarea partogramei

VII. INSTRUMENTE, UTILAJE ȘI MATERIALE:

În activitatea profesională va fi capabil să utilizeze, monitorize și aplice:

A. Instrumente pentru:

1. Examenul în valve.
2. Prelevarea materialului pentru examenul bacterioscopic din uretră, cervix, vagin.
3. Prelevarea materialului pentru examenul bacteriologic a conținutului vaginal.
4. Testul citologic Babeș-Papanicolau.
5. Măsurarea indicelui Soloviov.
6. Pelvimetria internă și externă.
7. Măsurarea înălțimii fundului și circumferinței abdomenului.
8. Instrumente pentru acordarea asistenței în naștere

B. Utilaje și aparate pentru:

1. Auscultarea bătăilor cordului fetal.
2. Măsurarea contracțiilor uterine (cardiotocometru).
3. Determinarea saturației în sângele periferic (pulsoximetru).
4. Înregistrarea unei electrocardiografii (electrocardiograf).
5. Determinarea glicemiei (glucometru).
6. Determinarea tensiunii arteriale (tonometru, fonendoscop).
7. Determinarea datelor antropometrice la adulți și n.n. (cântar, antropometru, pediometru, panglică centimetrică).
8. Determinarea temperaturii corporale (termometru).

C. Materiaile pentru:

1. Aplicarea diferitor tipuri de pansamente
2. Catetere
3. Sisteme pentru perfuzii

VIII. TENDINȚE ȘI PREOCUPĂRI DE VIITOR:

1. Promovarea imaginii pozitive și a dezvoltării profesiei de moașă în contextul social.
2. Amplificarea eforturilor în actualizarea cunoștințelor profesionale, în dezvoltarea abilităților sau dobândirea competențelor pentru domeniile complementare profesiei.
3. Asumarea responsabilității pentru dezvoltare profesională, la toate nivelurile/etapele de creștere și dezvoltare profesională.
4. Implicarea continuă în ridicarea standardelor de educație profesională și aliniere la standardele internaționale.
5. Promovarea autoinstruirii și educației profesionale continue din perspectiva reformelor din sistemul sănătății.

IX. COMPARAREA PROFILULUI ELABORAT CU PROFILURI INTERNAȚIONALE

Profilul ocupațional Specialitatea Obstetrică, calificarea Moașă este elaborat în baza recomandărilor documentele internaționale:

- Directiva UE de recunoaștere a calificării profesionale (2013/55/ din 20.11.2013);

- Ghidul EFN pentru implementarea articolului 31 al Directivei 2013/55/UE privind recunoașterea calificărilor profesionale;
- Профессионфльный стандарт Специалист в области акушерского дела (акушерка), Минтруд России 2016;
- Cadru de calificare european – o coordonare a proceselor de la Bologna, Kopenhaga și Lisabona: Studiu de lungă durată. Sursa: KOH (2001) 678 endg. din 21.11.2001;
- Framework for Action on Interprofesional Education and Collaborative Practice. Geneva, WHO, 2010;
- Munich Declaration. Nurses and midwives: A Force for Health, 2000, Copenhagen, WHO Regional Office for Europe, 2000.